

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj), soudce Mgr. Aleše Smetanky a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobkyně:

██████████
trvale bytem ██████████, ██████████

proti

žalovanému:

statutární město Plzeň
sídlem náměstí Republiky 1/1, 301 00 Plzeň

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve způsobu vyřízení stížnosti žalobkyně na ██████████ Základní školu v Plzni

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč. Předmětná částka bude žalobkyni vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do třiceti dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Soud dne 10. 8. 2023 obdržel žalobu žalobkyně, kterou v celém rozsahu napadala „rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2023, č. j. ██████████“. V projednávané věci se jednalo o prošetření stížnosti na ██████████ Základní školu v Plzni.
2. Podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“) platí: *Inspekční činnost se dále provádí na základě podnětů, stížností a petic, které svým obsahem spadají do působnosti České školní inspekce podle odstavce 2 písm. b) až e). V případě inspekční činnosti konané na základě stížnosti prošetřuje Česká školní inspekce jednotlivá tvrzení uvedená ve stížnosti a výsledky šetření předává zřizovateli k dalšímu řízení. Zřizovatel informuje Českou školní inspekci o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.*
3. Soud přihlédl ke znění přípisu žalovaného ze dne 20. 7. 2023, přičemž shledal, že se nemohlo jednat o akt, kterým by se někomu zakládala, měnila, rušila či závazně určovala práva a povinnosti, nemohlo tudíž jít o správní rozhodnutí ve smyslu § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
4. Soud nicméně posoudil podanou žalobu podle jejího obsahu a dospěl k závěru, že by se mohlo jednat o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, neboť nezákonným zásahem mimo jiné může být, pokud správní orgán nekoná, přestože konat měl. K výzvě soudu, aby případně odstranila vady žaloby spočívající ve volbě nesprávného žalobního typu, žalobkyně opravila žalobu tak, že se jedná o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Zároveň opravila návrh výroku rozsudku.
5. Podle § 82 s. ř. s. platí, že *se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem,*

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Cínová.

pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasazeno, může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

6. Soud i nadále posuzoval žalobu nezastoupené žalobkyně podle jejího obsahu a v kontextu celého jejího odůvodnění. Dospěl přitom k závěru, že se žalobkyně domáhala toho, aby soud uložil žalovanému povinnost řádně prošetřit stížnost, již žalobkyně podala na ██████████ Základní školu v Plzni, a nespolehat se jen na zprávu o šetření České školní inspekce, se kterou žalobkyně nesouhlasila. Žalobkyně obsáhle popsala, jak se podle ní postupem času zhoršovalo chování třídní učitelky a asistentky pedagoga k synovi žalobkyně a jak jejich přístup neodpovídal vzdělávacím potřebám jejího syna, což vše vedlo ke snižujícímu se zájmu syna o školu. Na str. 14 opravené žaloby žalobkyně žalovanému výslovně vytkla, že „*místo šetření pouze opsal, co zjistila ČŠI, neudělal jako nadřízený žádné kroky k bližšímu prozkoumání a prošetření, jestli ČŠI postupovala správně*“.
7. Z uvedeného je zřejmé, že žalobkyně nesouhlasila s *procesem vyřízení* její stížnosti. Jeho přezkoumání ovšem není v této podobě v pravomoci správního soudu. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, „*soudní řád správní je [...] "obrannou" normou, která chrání veřejná subjektivní práva (§ 2 s. ř. s.). Není normou "kontrolní", která by umožňovala komukoli iniciovat prostřednictvím podání žaloby ve správním soudnictví kontrolu jakéhokoli úkonu veřejné správy. Soudní řád správní má zajistit poskytování právní ochrany v případech, kdy veřejná správa vstupuje do právní sféry fyzických nebo právnických osob. Hranicním kritériem pro žalobní legitimaci je právě tvrzený zásah do veřejných subjektivních práv. Soud přezkoumává pouze tu činnost veřejné správy, která zasáhne do veřejných subjektivních práv [...]*“. Inspekční činnost České školní inspekce a následné na ni navazující kroky zřizovatele školy nemohou mít ani potenciálně přímý dopad do právní sféry rodičů či žáků školy, neslouží totiž primárně k ochraně jejich veřejných subjektivních práv, tedy konkrétně k ochraně práva na vzdělávání ve smyslu § 21 školského zákona, ale k zajištění efektivního a řádného fungování školského zařízení. Je třeba si uvědomit, že působnost zřizovatele školy, tak jak je vymezena v § 129 školského zákona, neumožňuje zřizovateli zasahovat do způsobu vzdělávání ve škole, resp. ukládat konkrétní opatření ke zlepšení, která by se týkala individuálně určených žáků či rodičů, ale toliko prosazovat svůj náhled na způsob řízení školy vůči jejímu řediteli – například snížením platu či jeho odvoláním. Jelikož proces vyřízení stížnosti, s jehož způsobem žalobkyně v nyní projednávané věci nesouhlasí, nechrání žádné její hmotné veřejné subjektivní právo, jak bylo uvedeno shora, nemůže být se svým nárokem ani v potenciální rovině úspěšná. Kdyby se soud žalobou žalobkyně dále zabýval, stavěl by se do role kontrolora všech postupů správních orgánů, která mu nepřísluší. Správní soud přitom může rozhodovat pouze tam, kde je v sázce zachování veřejných subjektivních práv.
8. Pro doplnění soud uvádí, že pokud by žalobkyně nezákonný zásah (hypoteticky) spatřovala nikoliv ve způsobu vyřízení jejího podnětu, ale brojila by přímo vůči postupu školy vůči ní či jejímu synovi při realizaci práva na vzdělávání, mohla by dosáhnout nápravy případných pochybení ze strany školy podáním žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, ve které by byla žalovanou samotná škola. Žalobkyně má veřejné subjektivní právo na to, aby s ní škola konzultovala záležitosti týkající se vzdělávání jejího syna a poskytovala poradenskou pomoc [§ 21 odst. 1 písm. e) a f) ve spojení s odst. 2 školského zákona], a ředitel školy nese odpovědnost za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a za poskytování vzdělávání v souladu se školským zákonem [§ 164 odst. 1 písm. b) a c) školského zákona]. Vzdělávání přitom má být založeno na zásadě zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb [§ 2 odst. 1 písm. b) téhož zákona].
9. Ze shora uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že podaná žaloba je nepřípustná. Proto soud žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s.
10. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto tak, že na ni nemá právo žádný z účastníků řízení, neboť žaloba byla odmítnuta (§ 60 odst. 3 s. ř. s.).
11. Protože byla žaloba odmítnuta před prvním jednáním ve věci, bude žalobkyni z účtu Krajského

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Cínová.

soudu v Plzni vrácen zaplacený soudní poplatek za podanou žalobu ve výši 2 000 Kč, a to ve lhůtě, kterou k tomu soud zároveň určil (§ 10 odst. 3 poslední věta zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů od doručení usnesení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Jen proti výroku II. tohoto usnesení není kasační stížnost přípustná (srov. § 104 odst. 2 s. ř. s.).

Proti výroku III. tohoto usnesení není kasační stížnost přípustná (srov. § 14 zákona o soudních poplatcích).

Plzeň 4. prosince 2023

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Lucie Cínová.